

ЩОДО РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

ВОЛІК В. В.

*кандидат юридичних наук, заступник начальника управління, начальника відділу по роботі з проектами розпорядчих актів юридичного управління
Донецька міська рада
м. Донецьк, Україна*

Надання послуг в сфері міського транспорту в Україні, як і в будь-якій іншій країні, має певне регламентування з боку держави. Враховуючи велике значення для міста та громади міського транспорту регулювання з боку держави цієї сфери повинно відповідати потребам суспільства та встигати за змінами економічного середовища в якому функціонують відповідні суб'єкти господарювання.

З подальшим розвитком та зростанням міст ефективно та стає функціонування міського транспорту є запорукою стабільності суспільства для зручності якого і організовується його робота. В свою чергу, ефективна організація роботи міського транспорту потребує зваженої економічної та правової політики як на рівні громади, так і з боку держави в цілому. Отже, розв'язання цих питань потребує симбіозу держави та окремих населених пунктів. Враховуючи соціальну значущість вказаних питань, вони не раз ставали предметом наукового та практичного інтересу. Так, слід відзначити роботи Н.М. Корчак, М.М. Гуренко-Вайцман, В.Й. Развадовського, Я.О. Хірс, Л.Ю. Яцківського, Д.В. Зеркалова, Н.А. Троїцької, А.Б. Чубукова та ін. [1-6].

В той самий час, проведені ними дослідження стосуються або окремих питань діяльності міського транспорту [2, с. 378 – 380; 4, с. 450 – 453] або не дають відповіді щодо шляхів удосконалення правового забезпечення діяльності міського транспорту. А таке удосконалення має стати гарантією забезпечення ефективного функціонування міського транспорту.

Як вже наголошувалося, від злагодженої роботи міського транспорту залежить ефективність функціонування міст. Причому чим більше місто тим складніше організувати роботу міського транспорту. Робота міського транспорту покликана забезпечувати нормальну життєдіяльність міста та знімати соціальну напругу у суспільстві.

На нашу думку шляхи удосконалення правового забезпечення надання послуг у сфері міського транспорту вбачається за необхідне розглядати з різних аспектів. По-перше, вдосконалення повинно починатися з формування належної державної політики в галузі міського транспорту. Окремі автори пропонують створити орган зі спеціальним статусом для регулювання транспортної галузі та впровадження транспортної політики [1, с. 575]. Проте, ми вважаємо, що введення ще одного органу регулювання видається зайвим з огляду на те, що існуюча схема регулювання може залишитися в існуючому вигляді, а корегування потребує правове забезпечення державної політики в галузі міського транспорту. Державна політика в цій сфері має бути спрямована або безпосередньо на роботу міського транспорту або стосуватися споживачів транспортних послуг.

По-друге, має відбуватися ефективно впровадження цієї політики органами місцевого самоврядування на місцях, а також самостійна організація діяльності сфе-

ри міського транспорту з урахуванням делегованих цим органам повноважень та специфіки міст і потреб окремо взятої громади.

Крім того, необхідно впроваджувати якісно нову систему планування та управління міським транспортом. Для цього потрібна організація єдиного диспетчерського центру, який би здійснював управління всім міським транспортом. Таке управління має здійснюватися за допомогою облаштування міського транспорту GPS- або ГЛОНАСС- спостерігачами, які дозволять диспетчеру відслідковувати маршрут пересування містом, кількість транспортних одиниць на маршруті, час проходження ділянок маршруту тощо.

Для відслідковування пасажиропотоків кінцеві та пересадні вузлові пункти доцільно обладнати камерами відеоспостереження. Крім того, необхідне запровадження електронного квитка, який дозволить диспетчеру в режимі реального часу враховувати пасажиропотік, завантаженість транспортних одиниць і відповідним чином коригувати кількість транспорту на маршрутах. Діяльність окремих диспетчерів має координуватися єдиним диспетчерським центром, який буде мати спеціальний статус в організації руху міського транспорту.

Всі ці зміни потребують внесення відповідних змін до чинного законодавства. З цього витікає необхідність перебудови законодавства, що присвячена міському транспорту. На цей час норми, присвячені міському транспорту містяться у великій кількості нормативних актів. Нами пропонується прийняти окремий законодавчий акт, в якому закріпити основні поняття та види міського транспорту, визначити суб'єктів транспортних правовідносин в містах та закріпити їх статус, а також вирішити інші питання в цій галузі. Так, наприклад, на цей час ведеться роботи з прийняття Закону України «Про таксі», існують Закони України «Про транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про автомобільний транспорт», «Про міський електричний транспорт» та інші, які тим чи іншим чином стосуються міського транспорту. Але, міський транспорт має певну власну специфіку і тому більш доцільним було б виділення його в окремий законодавчий акт. Отже, необхідне прийняття окремого Закону України «Про міський транспорт», який буде присвячений врегулюванню діяльності міського транспорту.

Висновки. Таким чином, удосконалення правового забезпечення надання послуг у сфері міського транспорту має відбуватися як з боку держави, так і органів місцевого самоврядування. Державна політика повинна бути спрямована на організацію належного правового забезпечення діяльності міського транспорту, створення відповідних умов для залучення інвестицій та організації державно-приватних партнерств, підтримку міського комунального транспорту. Пріоритетним завданням держави є прийняття Закону України «Про міський транспорт» в якому будуть закріплені основні напрями державної політики в галузі міського транспорту, визначено суб'єктів міського транспорту, їх правовий статус, взаємодія з державою та органами місцевого самоврядування.

В свою чергу, органи місцевого самоврядування повинні реалізовувати надані їм повноваження з урахуванням інтересів громади, яку вони представляють. Так, місцеві органи самоврядування можуть розвивати комунальний транспорт або залучати для здійснення перевезень підприємства інших форм власності, здійснювати заходи спрямовані на забезпечення зручності транспортних потоків шляхом збільшення паркувальних місць або їх скорочення, а також виконуючи повноваження з благоустрою населеного пункту вводити обмеження в'їзду до центру міста або стягувати за це плату, спонукати транзитні автомобілі не прямувати через міс-

то, а використовувати об'їзні шляхи. Крім того, з урахуванням потреб кожного окремого міста повинні бути створені єдині диспетчерські центри управління міським транспортом. Для цього кожна окрема громада повинна визначитися, в який спосіб слід розвивати власний міський транспорт і в залежності від цього здійснювати подальше нормативне забезпечення тієї чи іншої моделі розвитку.

Слід зазначити, що вимоги щодо якості та порядку надання послуг у сфері міського транспорту постійно змінюються, а отже динамічним повинно бути і законодавство, що стосується цієї сфери, і це в свою чергу, зумовлює подальші наукові розробки в цьому напрямку.

Список літератури:

1. Корчак Н.М. Регулювання ринків транспортних послуг України. С. 573 – 575. // *Матеріали III Міжнар. наукової конференції «Транспортне право в XXI ст.»*. – Київ: Комп'ютерпрес. – 2013. – 608 с.
2. Гуренко-Вайцман М.М. Проблеми правового регулювання діяльності дорожнього транспорту. С. 378 – 380. // *Матеріали III Міжнар. наукової конференції «Транспортне право в XXI ст.»*. – Київ: Комп'ютерпрес. – 2013. – 608 с.
3. Развадовський В.Й. Державне регулювання транспортної системи України (адміністративно-правові проблеми та шляхи їх розв'язання): дис. ... доктора юр.наук: 12.00.07/ Віктор Йосипович Развадовський, Національний університет внутрішніх справ. – Х., 2002. – 508 с.
4. Хірс Я.О. Окремі питання цивільно-правового регулювання транспортних відносин. С. 450 – 453. // *Матеріали III Міжнар. наукової конференції «Транспортне право в XXI ст.»*. – Київ: Комп'ютерпрес. – 2013. – 608 с.
5. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту: Навчальний посібник. Книга 1. – К.: Арістей, 2007. – 544 с.
6. Троицкая Н.А. Единая транспортная система: Учебник для студентов учреждений сред. проф. образования / Н.А.Троицкая, А. Б.Чубуков. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 240 с.

ДИЯЛЬНІСТЬ СУДДІ НА ПІДГОТОВЧОМУ ЕТАПІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

НЕСТЕРЕНКО Є. В.

здобувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

*Донецький юридичний інститут МВС України
м. Донецьк, Україна*

Важливе процесуальне значення для законного і об'єктивного розгляду справ про адміністративні правопорушення має підготовка до розгляду справи, яка передбачає з'ясування суддею під час надходження справи про адміністративне правопорушення наступних питань:

1. *Чи належить до його компетенції розгляд даної справи.* Це питання вирішується відповідно до встановлених законом правил визначення підвідомчості справ про адміністративні правопорушення. Однак, зауважимо, що вирішення питання про належність до компетенції суду тієї чи іншої справи вирішується виходячи зі статті особливої частини КУпАП, за якою в протоколі було кваліфіковано дії порушника. Проте, суддя не може обмежуватися функціями статиста та повністю пого-

джуватися із проведеною в протоколі юридичною кваліфікацією адміністративного правопорушення. Адже, як роз'яснив Верховний Суд, забезпечуючи своєчасне, всебічне, повне й об'єктивне з'ясування обставин у кожній справі, судді повинні перевіряти правильність правової оцінки вчинених порушником дій [1, с. 12].

2. *Чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення.* Важливість перевірки належного оформлення протоколу про адміністративне правопорушення полягає в тому, що він є основним процесуальним документом, на підставі якого розглядається справа і від правильності складання якого залежить повнота дослідження події адміністративного правопорушення, особи правопорушника, а це, у свою чергу, впливає на всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин справи, законність прийнятого у справі рішення.

Вивчаючи протокол про адміністративне правопорушення, інші матеріали справи на предмет правильності їх складання та оформлення, на нашу думку, суддя повинен перевірити, чи складений протокол уповноваженою на те посадовою особою, чи відповідає його зміст вимогам закону, а також повноту викладу події правопорушення, законність оформлення актів перевірки, медичного огляду та інших матеріалів справи.

У разі складання протоколу та оформлення матеріалів справи неправомочною особою, неправильного складання протоколу та оформлення інших матеріалів справи, протокол про адміністративне правопорушення та інші матеріали справи повертаються органу, посадовій особі, яка склала протокол.

3. *Чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду.* Слід наголосити, що КУпАП не регламентує питання про виконання процесуальних дій щодо повідомлення учасників адміністративно-деліктного процесу про час і місце розгляду справи. Лише зі змісту статей 268 і 278 КУпАП можна встановити, що повідомлення учасників судового розгляду про час і місце судового засідання є не лише обов'язковими діями на підготовчому етапі розгляду справи, але й необхідною умовою її розгляду за відсутності належним чином повідомленого порушника.

На практиці процесуальні дії щодо повідомлення учасників судового розгляду про час і місце судового засідання зазвичай безпосередньо здійснюються не суб'єктами адміністративно-деліктної юрисдикції, а спеціально виділеними для цієї мети особами, про що зазначають автори науково-практичного коментарю до КУпАП [2, с. 813]. При цьому, як зазначає В.Г. Перепелюк, вчинені цією особою, такі підготовчі дії однаково будуть відноситися до процесу, а суддя буде здійснювати контроль за формуванням справи [3, с. 81].

4. *Чи витребувано необхідні додаткові матеріали.* При підготовці справи про адміністративне правопорушення до розгляду перевіряється кількість і достатність зібраних матеріалів, які містяться в справі для розгляду її по суті та винесення постанови. Від всебічності та об'єктивності попередньої підготовки, оцінки зібраних фактів і обставин скоєння адміністративного проступку залежить в кінцевому підсумку юридична кваліфікація порушення, а потім і справедливості застосування адміністративних стягнень [4, с. 136–137; 5, с. 77].

Так, згідно з пунктом 4 статті 278 КУпАП орган адміністративно-деліктної юрисдикції при підготовці до розгляду справи вирішує також питання про те, чи витребувано необхідні додаткові матеріали. У зв'язку з цим на практиці постає питання про можливість направлення справи на додаткову перевірку (додатковий збір доказів) через недостатність в справі доказів (матеріалів) [6, с.113].

**Запорізька міська громадська
організація «Істина»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СУЧАСНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ СВІТУ:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ»**

27-28 вересня 2013 р.

м. Запоріжжя

ББК 67я43
УДК 34(063)
С 91

С 91 «Сучасні правові системи світу: тенденції та фактори розвитку»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 27-28 вересня 2013 року. – Запоріжжя : Запорізька міська громадська організація «Істина», 2013. – 120 с.

У матеріалах представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні правові системи світу: тенденції та фактори розвитку», яка була організована Запорізькою міською громадською організацією «Істина» 27-28 вересня 2013 року у м. Запоріжжя.

ББК 67я43
УДК 34(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	
ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМВІДНОШЕННЯ ЗЛОЧИНУ ТА ПОКАРАННЯ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ	
Буруківська Н. В.	6
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ СВІТУ	
Гаврильців М. Т.	9
МОРАЛЬНІ ЗАСАДИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВНОСТІ	
Гриб О. М., Кудар Л. В.	12
КАЗАЧЬЯ СТАНИЧНА ОБЩИНА В СИСТЕМЕ КАЗАЧЬЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОСТИ	
Ерохин И. Ю.	14
ПИТАННЯ ОСТАТОЧНОСТІ ТА НЕОСКАРЖУВАНOSTІ РІШЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ	
Ісмаїлов К. Ю.	18
СВОБОДА И СОЦИАЛЬНО-ПРАВОВАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЛИЧНОСТИ	
Красовский С. О.	21
ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ: ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ОЗНАКИ	
Кузенко У. І.	24
МАТЕРІАЛЬНІ І ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ	
Мельник О. Г.	27
ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ТА ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ	
Мороз О. М.	29
СОЦІАЛЬНА ЦІННІСТЬ ПРАВОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИ	
Парута О. В.	31
ПРАВОВА ОСНОВА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	
Терованесов А. М.	34
ПРАВΟΣВІДОМІСТЬ ЯК ОСНОВНА ФОРМА СВІДОМОСТІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Труфанова А. О.	36
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО	
ДО ПИТАННЯ СИСТЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО (ДЕРЖАВНОГО) ПРАВА УКРАЇНИ	
Делія Ю. В., Вуйма А. Г.	39
УКРАЇНА ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ СПРОЩЕННЯ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ МИТНИХ ПРОЦЕДУР	
Денисенко С. І.	41
МЕХАНІЗМ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ	
Іванець І. П.	44
КОРПОРАТИВНІ МОДЕЛІ ОФШОРНИХ СТРУКТУР	
Крекова О. А., Денисова Е. С.	47